

zaPAU

Z Kanady o kpinach

Pan Profesor Wsiołkowski (PAUza 329) wykpiwa akcję zapobiegania mobbingowi. Faktycznie, elita obejdzie się bez napisów „nie wchodzić nogami na sedes”. Ale zdarzają się maniere mniej wyrafinowane. Barbarzyństwo trzeba kielznać – głównie w samym sobie – i takie akcje, w umiarkowanych dawkach, nie są bez sensu. Można się choćby dowiedzieć o swoich prawach.

Na przykład, pewien profesor większość czasu w pracy ogląda telewizję. Poproszony o używanie słuchawek – zgodził się, choć jest członkiem Towarzystwa Królewskiego. Dręczenie jest karalne, ale są zachowania uznawane za dręczące dopiero, gdy współpracownicy dadzą znać, że sobie nie życzą.

Naśmiewanie się z biurokracji ma jeszcze inny wymiar. W tej samej PAUzie 329 Pan Profesor Jajszczyk pisze o szansach na uniwersytety elitarne w Polsce. Może będą, ale na pewno nie bez akcji administracyjnych. Warto się przygotować. Proszę wybaczyć wielkie słowo, ale chodzi o pokorę. Duże sprawy przeważnie mają aspekty idiotyczne, nad którymi łatwiej się pastwić, niż coś zrobić do rzeczy.

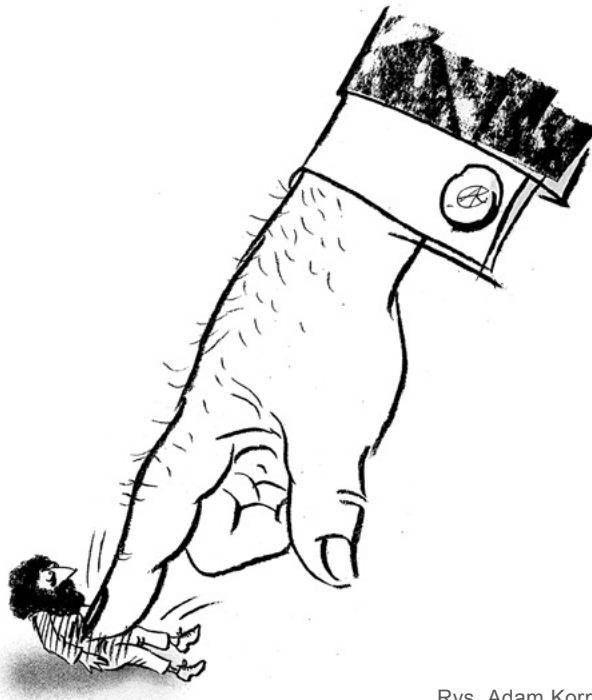
Przyjrzyjmy się, jak Niemcy wybierają swoje uniwersytety elitarne. Akurat jest dziesięciolecie tzw. *Exzellenzinitiative* i czas na podsumowania (i krytykę). Pierwsze uczelnie wybrano w roku 2006, po paru latach mniejszych konkursów. Pracownicy kilku instytutów, często z różnych miast, proponowali wspólne szkoły podyplomowe i projekty badawcze. Do zdobycia funduszy potrzebny był mocny program: typowe podanie zawierało kilkusetstronicową książkę, z osiągnięciami zespołu i planem na przyszłość.

Do każdego takiego dzieła potrzeba, oprócz liderów, także kilkunastu profesorów, którzy w pewnej mierze podporządkują się, dopasują swoje projekty do wspólnego programu i w dodatku je zrealizują. Dopiero gdy widać skupiska ludzi z energią i autorytetem, uniwersytety dostają dodatkowe środki.

Ciekawe, że pierwszy na świecie *research university* powstał w Berlinie, w rezultacie refleksji po upokorzeniu Prus pod Jeną (1806). Napoleon złupił Kwadrygę z Bramy Brandenburskiej, ale za cztery lata miasto miało nowoczesny uniwersytet. A można było poprzestać na kpinach z porażki króla.

ANDRZEJ CZARNECKI

Department of Physics
University of Alberta
Edmonton, Alberta, Canada

Rys. Adam Korpak

PAUza Akademicka – www.pauza.krakow.pl – tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności i środowiska naukowego.

Rada Redakcyjna: Magdalena Bajer, Andrzej Białas, Aleksander Koj, Janusz Limon, Ewa Lipska, Stanisław Rodziński, Piotr Sztompka, Jerzy Vetulani, Marta Wyka, Jerzy Wyrzumiński, Jakub Zakrzewski, Franciszek Ziejka.

Redakcja: Andrzej Białas – redaktor naczelny; Andrzej Kobos, Marian Nowy – redaktorzy; Adam Korpak, Krzysztof Skórczewski – grafika; Ryszard Otręba – „Galeria PAUzy”; Anna Michalewicz – dyrektor administracyjny; Witold Brzoskowski, Monika Mentel – fotokład; Wydawnictwo PAU – konsultacje.

Adres do korespondencji: Polska Akademia Umiejętności, 31–016 Kraków, ul. Sławkowska 17; e-mail: pauza@pau.krakow.pl

Oczekujemy na artykuły do 6 000 znaków (ze spacjami) i ilustracje w formacie JPEG o rozdzielczości 300 dpi.